

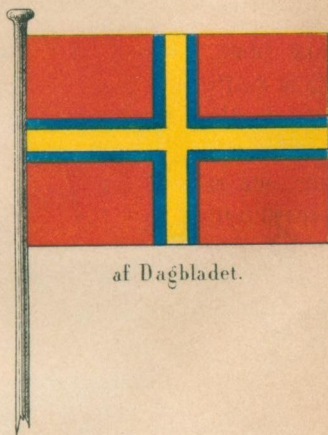
E. K.

Donner, Otto. HUSKUNNAN
HUSKUNNAN
HUSKUNNAN

OM FINLANDS FLAGGA

af ofs föreslagen

af Dagbladet.

HELSINGFORS.

Finska Litt. Sällsk. Tryckeri-Bolag.

OM FINLANDS FLAGGA.

FÖRSLAG

af

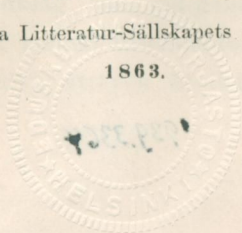
Arno.

HELSINGFÖRS,

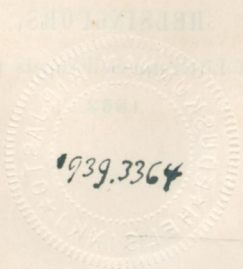
Finska Litteratur-Sällskapets tryckeri,

1863.

OM FINLANDS FLAGGA

Imprimatur: C. R. Lindberg.

Alltsedan freden i Paris 1856 har Finlands nationella sjelfständighet i sitt inre alltmära utvecklats sig. En ringa början dertill var den indelta militärens uppsättande. Det var ett förtroendevotum till Finlands folk, att det efter femtio års fredlig hvila skulle med egna krafter kunna skydda hemmets dyrbara härd. Ifrån denna synpunkt var den indelta militärens återuppsättande af omätlig vigt för nationalandans höjande. Denna omständighet; kriget, som, utom kostnaden af 1 1/2 miljon till anskaffande af kanonbåtar, inqvarteringsafgifter m. m., åtminstone till hälften förstörde vår handelsflotta, hvars 54,000 läster å omkring 100 rubel böra uppskattas till minst 5 miljoner rubel; hungersåren 1856—1857, som uppslukade flera miljoner; allt detta åstadkom en rubbning i de gamla förhållandenas lugn. De talrika petitionerna med begäran om landtdag, som vid generalguvernörens resa 1857 till honom inlemnades från alla delar af landet, gäfvö uttryck åt detta djupt kända

behof af reformer i samhällsinstitutionerna. De voro nödvändiga dessa reformer, för att genom nyöppnade kanaler för industrin och handeln, för jordbruket och intelligensen tillintetgöra de sorgliga följderna af de stora förluster landet lidit. De voro nödvändiga, för att ej folket, afmattadt af dessa ansträngningar, skulle nedsjunka till ett betydelselöst intet. De många sällskaper som stiftats för jordbruket, för industrin, för penningrörelsen, för den juridiska verksamheten m. fl., intresset för landets politiska ställning, som så otvetydigt uttalat sig, äro lika många uttryck af en lefvande verksam nationalanda. Tullgränsens upprättande mot Ryssland, utskottets sammankallande och verksamhet, den egna myntenheten, hvilken man hoppas snart se bragt till ett lyckligt slut; och omsider landtdagens sammankallande till 15 September bevisa nogsamt huru äfven regeringen insett nödvändigheten af en egen nationell utveckling för Finland. Medgifvandet af en flagg vore endast en ytterligare handling, öfverensstämmande med de öfriga.

Det är en från Torneå till Hangöudd gemensam tanke som allt starkare låtit sig höras, att en serskild flagg för Finland är likaså nöd-

vändig som ett serskildt mynt. Någon tviflare har med betänksam min skakat sitt hufvud och utropat: det skall nekas! det kunna vi ej få! — Men *vi skola få det, om vi sjelfva vilja*. Hur många om och men funnos ej, då frågan om ett eget mynt först framkastades. Och nu är den ett faktum. Saken var helt enkelt den, att de ryska statsmännen insågo fördelen deraf, att Finland i finansielt hänseende kunde uppehålla sig sjelft. Samma skäl gäller äfven här. Finlands handelsflotta räknade 1862 öfver 61,000 läster. Värdet häraf är således enligt föregående beräkning öfver *sex miljoner*! Vi kunna icke approximativt bestämma den fraktförtjenst nämnde flotta årligen inbringar landet. Men antaga vi den öfverhufvud till 10 %, som ingalunda är för högt, så hafva vi en årlig inkomst af 600,000 rubel silfver. Härtill komma ännu aflöningar för de sjöfarande, arbetsförtjenst i sjöstäderna, m. fl. inkomster i följd af skeppsrorelsen. I händelse af ett utbrytande krig vore denna flotta utsatt för samma förödelse som under sista orientaliska krig, endast derföre att den seglar under rysk flagg. Ryssland eger sjelf nästan ingen handelsmarin, Östersjöprovinserna hafva ett mindre antal fartyg. Ett krig skulle der

före högst ringa inverka på den ryska skeppsrörelsen. Men utan ringaste fördel för Ryssland skulle åter Finlands aktiva handel för flera år alldeles förstöras; ty att förnya denna flotta vore nu mångfaldt svårare än förut. Ty nu finnas icke mera några kapitaler därför. Det ligger således i Rysslands eget intresse att om möjligt skydda den finska handelsflottan från förstöring i händelse af krig. Och detta torde kunna ske genom sanktionerandet af en serskild flagg för Finland. Naturligtvis är då antaget, att äfven öfriga makter skulle tillerkänna Finland en neutral ställning, eller åtminstone icke genast vid krigets utbrott kondemnera finska handelsfartyg, utan låta dem oantastade hinna hemmet. Men man kan väl icke bjuda oss en sådan flagg, om vi ej begära den!

Med undantag af en eller annan enskild synes äfven den allmänna meningen allt ifrigare yrka på en finsk flagg. Angående färgen har man skilda förslag. Heraldiken och poesin, som annars ofta beröra hvarandra, hafva hos oss skänkt tvenne flaggor; vi hafva på titelbladet afbildat den förra, den af dagbladet föreslagna. Den förordas på grund af likhet i färger med det finska vapnet. Men utom det att Englands,

Frankrikes, Österrikes, Rysslands, Hollands, Spaniens, Portugals, Greklands, Turkiets och Danmarks vapen innehålla andra färger än deras flaggor, hafva vi trenne skäl att icke antaga denna Dagbladets flagg.

1. *Den blåa färgen finnes ej i Finlands vapen.* Stålklingan, som skulle skänka denna färg, betecknas nemligen i heraldiken med *hvit*.

2. *Liknar den förmycket de skandinaviska flaggorna.* Den svenska flaggan består, såsom känt, af ett gult kors på blå botten; den norska af ett blått kors med hvita kanter på röd botten. Dagbladets flagg är således en förenig af den svenska och danska; ja, då den gula färgen bleknar — och man ser det ofta i den svenska flaggan — och man förbiser den smala blåa randen, ser den ut fullkomligt som en dansk. Hvad hafve vi med Danmark att skaffa? Äro vi så litet uppfinningsrika, att vi måste lappa ihop Danmark och Sverge för att få någon föreställning om oss sjelfva? Härtill kommer äfven det mindre passande uti, att för Finlands Storfurst förelägga till sanktionerande en flagg, som så lätt kan förblandas med de skandinaviska.

3. *Dagbladets flagg är stridande mot all färg-harmoni.* Den gula färgen i och för sig anses

ej vacker. Kombinerad med antingen rödt eller blått finnes den väl, men *i ingen flagg ingå gult, blått och rödt*. Derföre hafva äfven Spanien och Danmark, de enda länder i hvilkas vapen dessa tre färger förekomma, bortlemnadt den blåa och antagit, Spanien en gul-röd, Danmark en hvit-röd flagg. Hvarföre? emedan det stöter färgsinnet. *I färgspektret, i regnbågen ser man aldrig färgerna i denna ordning*. Der följa alltid på hvarandra blått, gult, rödt eller, som är det samma, rödt, gult, blått, förmedlade af mellanfärgerna. Om dessa färger skola bibehållas, böra derföre, åtminstone enligt skönhetens lagar, korsets och randens färg vexlas om. Man får då ett blått kors med gul rand på rödt fält, eller alldeles omkastadt, ett rödt kors med gul rand på blå botten. I hvardera fallet har man en påfallande likhet med de skandinaviska flaggorna. Den förra skiljer sig från den norska endast genom randen, som här vore gul, i stället för hvit. Den sednare har gul rand, liknande svenskarnes gula kors på blå botten.

Hufvudsakligast på grund af dessa tre skäl anse vi att den af Dagbladet föreslagna flaggen icke bör antagas. Den är icke öfverensstämmande med Finlands vapen, och äfven om så

vore, äro vi deraf icke bundna. Den kan lätt förväxlas med Sverges, Norges eller Danmarks flagg, och den är ful, emedan den stör skönheten i färgernas harmoniska ordnande.

Helsingfors Tidningar hafva förfäktat ett annat förslag, grundadt på Finlands naturförhållanden, nemligen de nordiska hafven och de tusende sjöarnas tvenne färger, blått och hvitt. Med glödande inspiration utropar skalden:

Flyg stolt och djerf ur hamnens bädd,
I oceanens färger klädd,
Till blåa böljors fragga!

Han skildrar huru

Så långt som stormens ande går
Och hafvets blåa bölja slår
Mot längst fördolda stränder;
Till öknar i tropikens sol,
Till isar i den öde pol
Vårt hvita segel ländar.

Och vi följa förtjusta detta härtåg genom verlden, som för „Finlands namn från hamn till hamn“. Men då skalden säger:

Vår duk är hvit! han är för god
 Att purpras med en fläck af blod,
 Förrän i stridens timma,

då förstå vi ej glöden hos denna inspiration, som bäfvar tillbaka för en droppe blod, då det gäller fäderneslandet. Då minnas vi det folk, „som blödt på Narvas hed, på Polens sand, på Leipzigs slätter, Lützens kullar“. Då minnas vi det blodsdop finska folket i århundraden undergått på sina egna ensliga moar, lemnade åt sig sjelfva. Och då finna vi oss i sanning „tåla en droppe blod“. Den blåa tvärstaden med blåa hörn på hvit botten är äfven, då den faller tillsamman, svår att skilja från ryska örlogsflaggan, det blåa andreas-korset på hvit grund. Dessa tvenne skäl tala i vår tanke emot den af H:fors Tidningar föreslagna. Den saknar rödt, maktens, den nationella sjelfständighetens färg, och kan förvexlas med den ryska.

Vårt förslag finnes på titelbladet af detta häfte. Tre skäl tala för dess antagande.

1. *Den har historien för sig.* I mer än femtio år har den finska handelsflottan begagnat en flagg med de tre färgerna hvitt, blått och rödt. Den är således häfdvunnen, den begag-

nas nu. Förut hade vi väl gemensam flagg med Sverge, men vi voro då blott en provins. Och föröfrigt kan man betrakta den blåa färgen som ett minne från denna tid. De tre färgerna, af Peter den store hämtade från Holland, föras ännu af Holländare och Fransmän, och tillhöra sålunda icke Ryssland annat än genom det sätt hvarpå de blifvit förenade. Nu antagna af oss skulle de antyda att Finland från 1808 begynt sin egendomliga utveckling såsom serskild stat, hvilket under den svenska tiden icke kom i fråga. Gerna må den blåa färgen derjemte vara en symbol för Finlands blåa sjöar, den hvita för de skummande vågorna. Den är oss kår af gammalt; och de indelta krigarne och gardet bära nu dessa färger, blått med silfver. Den röda åter betecknar, såsom sades, de blodiga skiften Finlands folk i förgångna dagar utstått; det blod som i striden förrann på drifvornas snö; som sjönk tillbaka från hjeltarnes kinder.

2. *Den kan ej förvexlas med någon annan flagg i verlden.* Den är ny och egendomlig, och antingen den blåser ut eller sänker öfra spetsen, synes den skild från alla andra. Och derigenom

3. *Ger den en tydlig föreställning om en serskild nation.* Det är af vigt, att både utländ-

ningen och vi sjelfva vid flaggens första framträdande få en åskådlig bild af ett nytt folk, som inträder allt mera i historien skildt från alla andra.

4. *Den är vacker.* Här gäller ej ett enskildt tycke. Enstämmigt erkännes dock, att den franska tricoloren, den holländska och ryska flaggan genom de två hufvudfärgerna blått och rött, förmedlade af det hvita, äro de vackraste flaggor som finnas. Här ingå desamma, men på annat sätt. En flagg med hvitt uti synes äfven lätt; den sväfvar som en sky öfver segelmassan. De röda fläckarne, som begränsa det hvita fältet, gifva flaggen utseende af att hafva blifvit doppad i blod. Man påminnes ovilkorligen om det sköna stället i Runebergs Sandels:

Då hans hvita Bijou bland lederna lopp,
I sin snöglans purprad med blod.

Vi hafva framhållit de skäl som tala för antagandet af den sistnämnda flaggan, i motsats till de tvenne andra. Den uppfyller också de fordringar finska folket i vår tanke bör uppställa för en egendomlig finisk flagg. Vi böra ej hafva en sådan, som kan gifva anledning att

betrakta oss såsom något bihang till Skandinavien, såsom den af Dagbladet föreslagna. Icke heller en som ser för mycket „beskedlig“ ut, såsom man har anmärkt om H:fors Tidningars förslag. Hvad vi behöfva är en, som är fullkomligt skild från alla öfriga nationers, som ansluter sig till vår föregående historia, och är vacker. Vi tro att den här framställda uppfyller dessa fordringar.

Det är emellertid af vigt att man så fort som möjligt gör sig hemmastadd med denna fråga. Sjelfället är dock, att ingen annan än den sammanträdande landtdagen häri kan uttala hela landets önskan. Endast den är äfven berättigad att hos Monarken bedja om stadfästelse af en serskild handelsflagg för Finland. Vi föreställa oss att respektive kommuner gifva uppdrag härutinnan åt sina representanter, så att dessa genast då de sammanträda i petitionsväg kunna hos Hans Majestät anhålla härom.

Hvarje enskildt förslag böjer sig med vördnad för det som af hela folket omfattas. Så äfven detta. Anhållande om tillgift hos skalden för en liten förändring i ordalydelsen, tar jag mig friheten sluta med dessa hans vackra ord:

Blås högt i vind, och fladdra fritt,
Vår duk i blått och rödt och hvitt,
Vår sköna framtidsflagga!
Flyg stolt och djerf ur hamnens bädd,
I blodstänkt drifvas purpur klädd,
Och blåa böljors fragga!
Den lifsminut
Du vecklas ut,
Går Finlands namn
Från hamn till hamn.
Blås högt i vind, och fladdra fritt,
Vår duk i blått och rödt och hvitt!
